

(1)

תלמוד בבלי מסכת בבא מציעא דף פד עמוד א

אמר רבי יוחנן: אנא אשתיירי משפירי ירושלים. האי מאן דבעי מחזי שופריה דרבי יוחנן, נייתי כסא דכספא מבי סלקי, ונמלייה פרצידיא דרומנא סומקא, ונהדר ליה כלילא דוורדא סומקא לפומיה ונותביה בין שמשא לטולא, ההוא זיהרורי - מעין שופריה דרבי יוחנן. איני? והאמר מר: שופריה דרב כהנא מעין שופריה דרבי אבהו, שופריה דרבי אבהו מעין שופריה דיעקב אבינו, שופריה דיעקב אבינו מעין שופריה דאדם הראשון. ואילו רבי יוחנן לא קא חשיב ליה! - שאני רבי יוחנן, דהדרת פנים לא הויא ליה

(2)

רש"י מסכת בבא מציעא דף פד עמוד א

אישתיירי - נותרתי.
שופרי - זיהרורי תוארו וקירון [עור] פניו.
מבי סילקי - כשיוצא מבית האומן, שהוא צהוב ממראה להב האש.
בי סילקי - בעלותו מן האש.
פרצידי - גרעינין.
ונהדר ליה כלילא - יסובבנהו שפה לפיו סביב של ורד אדום.
זיהרורי - דנפקי מיניה על פני הארץ.
מעין - ולא הכל.
הדרת פנים - זקן

(3)

תוספות מסכת בבא מציעא דף פד עמוד א

אמר ר' יוחנן אנא אשתיירי משפירי ירושלים - רבי יוחנן אחר חורבן הרבה היה אלא כלומר אשתיירי ממשפחתם ולפי שהזכיר רבי יוחנן שהיה משונה משאר בני אדם בדבר אחד הזכיר גם שהיה משונה ביופי

(4)

מהרש"א חידושי אגדות מסכת בבא מציעא דף פד עמוד א

שאני ר"י דהדרת פנים לא ה"ל כו'. כפרש"י הדרת פנים זקן עכ"ל ויותר נראה לפרש דיפה תואר לא הוה אלא יפה: מראה הוה ששני דברים הם כפרש"י פרשת ויצא וק"ל

(5)

בראשית פרק כט

(יז) וְעֵינֵי לָאָה רָכֹזֹת וְרַחֵל הִיָּלָה וּפְתִילָאָה וַיִּפֹּת מִרְאָה

(6)

רש"י בראשית פרק כט פסוק יז

תאר - הוא צורת הפרצוף לשון (ישעיה מד יג) יתארהו בשרד, קונפ"ס בלע"ז [מחוגה]
מראה - הוא זיו קלסתר

(7)

תלמוד בבלי מסכת תענית דף ז עמוד א

ואמר רבי אושעיא: למה נמשלו דברי תורה לשלשה משקין הללו: במים, וביין, ובחלב. דכתיב הוי כל צמא לכו למים, וכתיב לכו שברו ואכלו ולכו שברו בלוא כסף ובלוא מחיר יין וחלב, לומר לך: מה שלשה משקין הללו אין מתקיימין אלא בפחות שבכלים, אף דברי תורה אין מתקיימין אלא במי שדעתו שפלה. כדאמרה ליה ברתיה דקיסר לרבי יהושע בן חנניה: אי, חכמה מפוארה בכלי מכוער! - אמר לה: אביך רמי חמרא במני דפחרא. - אמרה ליה: אלא במאי נירמי? - אמר לה: אתון דחשביתו - רמו במאני דהבא וכספא. - אזלה ואמרה ליה לאבוה. רמייא לחמרא במני דהבא וכספא, ותקיף. אתו ואמרו ליה. אמר לה לברתיה: מאן אמר לך הכי? אמרה ליה: רבי יהושע בן חנניה. !קריהו, אמר ליה: אמאי אמרת לה הכי? - אמר ליה: כי היכי דאמרה לי - אמרי לה. - והא איכא שפירי דגמירי תלמוד בבלי מסכת תענית דף ז עמוד ב

אי הוו סנו - טפי הוו גמירי

(8)

רש"י מסכת תענית דף ז עמוד א

שלשה משקים הללו - מים יין וחלב, זו התורה שאינו נותן בה כלום ויודעה ולומדה.
בפחות שבכלים - במאני דפחרא.
במאני דפחרא - בדרך שחוק אמר, ומרמז: מה את אומרת לי והלא אביך נותן יין בכלים מכוערין של חרס

וְאֵלָא בַּמַּאי נִירְמִיָּה - אִם לֹא בִּשְׁל חֶרֶס, הָא כּוּלִי עֲבַדִּי הִכִּי
וּתְקִיף - הַחֲמִיץ
כִּי הִיכִי דַּאֲמַרְהָ לִּי - אִי חֲכָמָה מִפּוֹאֲרָה בְּכָלִי מְכּוּעֵר, הִכִּי אֲמַרִּי לֵה דִּינָן מִשְׁתַּמֵּר בְּכָלִי מְכּוּעֵר - אִף הַתּוֹרָה מִתְקַיֵּימַת
בִּי יוֹתֵר מִשְׁאִילוֹ הֵייתִי נָא
אִי הוּוּ סָנו - אוֹתָם נָאִים שְׁהֵם חֲכָמִים
טַפִּי הוּוּ גַּמִּירִי - שְׂאִי אֲפֻשֶׁר לְנָאָה לְהַשְׁפִּיל דַּעְתּוֹ, וּבֹא לִידֵי שְׁכַחָה

(9)

תוספות מסכת תענית דף ז עמוד א

אִי הוּוּ סָנו הוּוּ חֲכָמִי טַפִּי - פִּי' אִם הִיוּ שׁוֹנָאִים הַיּוֹפִי הוּוּ תַלְמִידֵי חֲכָמִים בְּיוֹתֵר

(10)

תלמוד בבלי מסכת בבא מציעא דף פד עמוד א

רַבִּי יוֹחָנָן הוּוּ אֲזִיל וַיִּתֵּיב אֲשַׁעְרִי טְבִילָה, אֲמַר: כִּי סָלֵקֵן בְּנוֹת יִשְׂרָאֵל מִטְבִּילַת מִצּוֹה לִפְגַּעוּ בִּי, כִּי הִיכִי דִלְהוּוּ לֵהוּ
בְּנֵי שְׁפִירִי כּוֹוֹתִי, גַּמִּירִי אוֹרִייתָא כּוֹוֹתִי. אֲמַרְוּ לִיה רַבָּנִן: לֹא מִסְתַּפִּי מֵרַמְעִינָא בִּישָׂא? אֲמַר לֵהוּ: אֲנָא מִזְרַעָא דִּיּוֹסָף
קָאֲתִינָא, דִּלָּא שְׁלֹטָא בִּיה עֵינָא בִּישָׂא. דְּכִתִּיב בֶּן פֶּרֶת יוֹסֵף בֶּן פֶּרֶת עָלֵי עֵין, וְאֲמַר רַבִּי אֲבָהוּ: אֵל תִּקְרִי עָלֵי עֵין אֵלָא
עוֹלֵי עֵין. רַבִּי יוֹסִי בֶר חֲנִינָא אֲמַר, מֵהֶכָּא: וַיִּדְגּוּ לָרֶב בְּקֶרֶב הָאָרֶץ, מֵה דְּגִים שְׁבִים מִיָּם מְכַסִּים אוֹתָם, וְאֵין הָעֵין
שׁוֹלֶטֶת בָּהֶן - אִף זֶרְעוֹ שֶׁל יוֹסֵף אֵין הָעֵין שׁוֹלֶטֶת בָּהֶן

(11)

תוספות מסכת בבא מציעא דף פד עמוד א

יִתֵּיב אֲשַׁעְרִי טְבִילָה - וְהָא דַּאֲמַרִּי' בְּעַרְבֵי פִּסְחִים (פִּסְחִים דָּף קִיא). הָאִי מֵאֵן דִּפְגַּע בַּאֲתַתָּא בְּעִידָן דְּסָלֵקֶת מִטְבִּילַת
מִצּוֹה אַחֲזַת לִיה רוּחַ זְנוּנִים הֵיִינוּ כְּשִׁפּוּגַע בָּה אֲבֵל רַבִּי יוֹחָנָן שְׁהִיָּה יוֹשֵׁב שֶׁם בְּקֶבַע אֵין זֹו פְּגִיעָה אִי נִמִּי הַתָּם
שְׁפּוּגַע כְּשִׁעוּלָה בְּעוּדָה עֲרוּמָה מִן הַנֶּהָר

(12)

חידושי הריטב"א מסכת בבא מציעא דף פד עמוד א

יִתֵּיב אֲשַׁעְרִי טְבִילָה. וְהָא דַּאֲמַר בְּפִסְחִים (קִיא' א') הָאִי מֵאֵן דִּפְגַּע בַּאֲתַתָּא בְּעִידָנָא דְּסָלִיק מִטְבִּילָה אוֹחֲזַתּוֹ רוּחַ
זְנוּנִים, ה"מ בְּאִינִישׁ דַּעֲלָמָא וְלֹא כֹר' יוֹחָנָן שִׁיִּצְרוּ בִּידּוֹ וְדַמִּינָן עָלֵיהּ כְּקֹאקִי חִיּוּרִי זֹה פֶּשׁוּט

(13)

תלמוד בבלי מסכת ברכות דף כ עמוד א

רַב גִּידֵל הוּוּ רִגִּיל דְּהוּוּ קָא אֲזִיל וַיִּתֵּיב אֲשַׁעְרִי דְּטְבִילָה, אֲמַר לֵהוּ: הִכִּי טְבִילוֹ וְהִכִּי טְבִילוֹ. אֲמַרִּי לִיה רַבָּנִן: לֹא קָא
מִסְתַּפִּי מֵרַמְעִינָא הֲרַע? אֲמַר לֵהוּ: דַּמִּינָן בַּאֲפָאִי כִּי קֹאקִי חִיּוּרִי

(14)

רש"י מסכת ברכות דף כ עמוד א

כִּי קֹאקִי חִיּוּרִי - אוֹזְזִים לְבָבִים

(15)

בראשית פרק מט

(כב) בֶּן פֶּרֶת יוֹסֵף בֶּן פֶּרֶת עָלֵי־עֵין בְּנוֹת צַעֲדָה עָלֵי־שׁוּר

(16)

רש"י בראשית פרשת ויחי פרק מט פסוק כב

(כב) בֶּן פֶּרֶת - בֶּן חָן, וְהוּא לְשׁוֹן אֲרַמִּי אֲפֶרִיּוֹן נִמְטִיָּה לְרַבִּי שְׁמַעוֹן בְּסוּף בְּבֹא מִצִּיעָא (קִיט א)
בֶּן פֶּרֶת עָלֵי עֵין - חָנוּ נְטוּי עַל הָעֵין הָרֹאָה אוֹתוֹ

(17)

מדרש אגדה (בובר) בראשית פרשת ויחי פרק מט סימן כב

[כב] בֶּן פֶּרֶת יוֹסֵף וְגו'. מִלְמַד שֶׁאֵין עֵין הָרַע שׁוֹלֶטֶת בְּזַרְעוֹ, מִפְּנֵי שֶׁהַחֲבִיא [אֵת] אִמּוֹ מִפְּנֵי עֲשׂוֹ הָרָשָׁע, שֶׁלֹּא יִתֵּן
עֵינָיו בָּהּ, בִּשְׁעָה שֶׁבָּאוּ לְהַשְׁתַּחֲוֹת לוֹ

בְּרֵאשִׁית פֶּרֶק מֵח

(טז) הַמִּלְאָה הַגָּאֵל אֶתִּי מִכָּל־רָע יִבְרָךְ אֶת־הַנְּעָרִים וַיִּקְרָא בְּהֶם שְׁמִי וְשֵׁם אֲבֹתִי אֲבָרְהָם וַיִּצְחָק וַיִּדְגּוּ לָרֶב בְּקֶרֶב

הָאָרֶץ

(18)

רש"י בראשית פרשת ויחי פרק מח

וַיִּדְגּוּ - כְּדִגִּים הִלְלוּ שְׁפָרִים וְרִבִּים וְאֵין עֵין [הָרַע] שׁוֹלֶטֶת בָּהֶם